

ادامه ی بحث اَسْمَاءِ مَنْصُوبٍ :

بحث ما در مورد اَسْمَاءِ مَنْصُوبٍ بود که بیان شد که یکی از آن ها **مفعولٌ به** بود و احکام آن بیان شد اما در این جلسه به برخی دیگر از این احکام می پردازیم :

اگر فاعل، اسم ظاهر و مفعول، ضمیر متصل باشد واجب است مفعول **مَقْدَمٌ** شود؛ مثل : **أَلْهَكُمُ التَّكَاثُرُ**؛ که در آیه **كُم** (= مفعول) بر فاعل مَقْدَمٌ شده ولی اگر بر عکس باشد یعنی فاعل، ضمیر متصل و مفعول، اسم ظاهر باشد تقدّم فاعل **واجب** است؛ مانند : **حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ**؛ که **تُم** (= فاعل) و تقدّم آن واجب است.

هر کدام از فاعل و مفعول بعد **إِلَّا** قرار گیرد واجب است دیگری مَقْدَمٌ شود؛ مانند (= برای جایی که فاعل بعد **إِلَّا** قرار گرفته است) : **وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ**؛ و مانند (= برای جایی که مفعول بعد **إِلَّا** قرار گرفته است) : **وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ**.

حکم آخر در مورد **مفعولٌ به** که در باب حروف مشبهة بالفعل نیز به آن ذکر شد این است که مفعولٌ به در ماده ی **قَوْل** باید به صورت جمله واقع گردد؛ به خاطر همین اعراب آن **محلّی** است یعنی **محلّاً منصوب** می گردد تا مفعول برای ماده ی قول باشد؛ مانند : **وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ**؛ که جمله ی **آمَنَّا بِاللَّهِ** محللاً منصوب و مفعول برای **يَقُولُ** می باشد و اگر فعل مجهول باشد مفعول نائب فاعل می شود.

بنابراین نائب فاعلِ قول، **جمله** است؛ مانند : **وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ آمَنُوا**؛ که جمله **آمَنُوا** نائب فاعل است.